Svar på skriftligt spörsmål om Svar på skriftligt spörsmål om missbruk i anslutning till organtransplantationer från samvetsfångar i Kina

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 591/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Matti Semi /vänst:

> *Vilka åtgärder har regeringen vidtagit för att förverkliga rekommendationerna i Europaparlamentets resolution som nämns i motiveringarna och*
> *har regeringen offentligt fördömt missbruken i anslutning till organtransplantationer från samvetsfångar i Kina och informerat medborgare som reser till Kina i frågan?*

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Regeringen följer med utvecklingen för att rensa ut kriminaliteten kring organtransplantationer och organhandel som pågår i Kina. Den första lagen om organtransplantationer trädde i kraft i Kina 2007. Från och med 2015 har användningen av organ från avrättade fångar varit officiellt förbjuden. Trots dessa lagstiftningsåtgärder verkar det uppenbart att man inte har lyckats stoppa olagliga transplantationer och organhandeln i Kina.

Regeringen känner till ställningstagandena av FN:s kommitté mot tortyr och FN:s specialrapportör för utredning av tortyr och annan grym behandling om avlägsnande av organ från fångar och vädjanden till regeringen i folkrepubliken Kina att öka ansvarsskyldigheten och transparensen i anknytning till organtransplantationssystemet och att straffa dem som gör sig skyldiga till missbruk. En fortsättning av olagliga organtransplantationer och organhandel strider mot de internationella förpliktelser som Kina har förbundit sig till. Kina har också bland annat som mångårig medlem i FN:s råd för mänskliga rättigheter förbundit sig till att respektera de mänskliga rättigheterna.

Det internationella samarbetet spelar en väsentlig roll när det gäller att rensa ut de allvarliga problemen i anknytning till organhandeln. FN, Världshälsoorganisationen (WHO), och EU är organisationer med faktiska möjligheter att påverka. Finland stöder dessa organisationers arbete för att få ett slut på olagliga organtransplantationer, organhandel och den därmed förbundna människohandeln.

I Europaparlamentets resolution (2013/2981(RSP)) ombeds unionen och dess medlemsstater att ta upp frågorna kring organhandel med Kina, offentligt fördöma oetisk verksamhet i anknytning

Svar på skriftligt spörsmål SSS 591/2017 rd

till organtransplantationer och informera sina medborgare som reser till Kina för organtransplantation om detta.

De mänskliga rättigheterna är en grundläggande del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Regeringen främjar utvecklingen av rättsstaten, demokratin och de mänskliga rättigheterna såväl i sina bilaterala relationer, sin multilaterala verksamhet och som en del av det mer omfattande EU-samarbetet. Regeringen diskuterar regelbundet människorättsfrågor med Kina både på möten på hög nivå och på sakkunnignivå. Organtransplantationerna har regelbundet tagits upp även i människorättsdialogen mellan EU och Kina, i vars beredning Finland deltar. Finland har redan bedrivit samarbete med Kina inom det juridiska området i över 20 år. Inom ramen för det här samarbetet har Finland fört riktade samtal om förhållandena i fängelserna i Kina och deras utveckling, om fångarnas rättigheter och om fångarnas anpassning till samhället efter tiden i fängelse. Inom ramen för det juridiska samarbetet kan representanterna för Finlands regering besöka fängelser i Kina och ta upp de olagliga organtransplantationerna och organhandeln direkt med fängelsemyndigheterna. Som en del av genomförandeplanen för samarbetet i Finlands och Kinas bilaterala partnerskap, vilken som bäst utarbetas vid utrikesministeriet, har Finland föreslagit Kina ett närmare samarbete i människorättsfrågor.

Finlands regering fördömer den olagliga verksamheten i anknytning till organtransplantationer och organhandel som pågår i Kina. Organtransplantationer ska för alla organdonatorers del basera sig på frivillighet och Kina ska utveckla tillgången till lagliga och registrerade organ samt öka systemets (China Organ Transplant Response System, COTRS) transparens. Regeringen har inga uppgifter om att finska medborgare har rest till Kina för organtransplantationer. Av den här anledningen anser regeringen det inte nödvändigt att särskilt informera medborgare som reser till Kina om detta.

Helsingfors, 5 januari 2018

Utrikesminister Timo Soini